

Kolekcja Joanny i Ryszarda Stolarskich

Ekspонат KSR 90

Nazwa – Ngil

Pochodzenie - Gabon

Lud/grupa etniczna - Fang

Materiał - Drewno, patyna naturalna

Technika - Rzeźbiarska

Wysokość – 54 cm

Ta maska Fang została stworzona dla sekretnego stowarzyszenia o nazwie ngil (goryl). Jest ona używana podczas ceremonii przyjmowania nowych członków oraz wykonywania kary nad przestępcami. Ceremonie te odbywają się zawsze po zmroku przy świetle pochodni. Łatwo je rozpoznać ponieważ część twarzowa ma kształt serca pomalowanego na biało i otoczonego czarną obwódką. Biały kolor chroni przed złą magią. Na jej czole znajdują się półkole odnoszące się do kontaktu ze światem przodków. Skaryfikacje na Poliku to najprawdopodobniej cecha indywidualna zmarłego przodka, jego oznaczenie klanowe lub symbol łez.

Liczący około 800000 członków Lud Fang zamieszkuje tereny Kamerunu, Gwinei Równikowej oraz Gabonu. Osiedlił się w tym regionie około 150 lat temu. Fang zajmowali się głównie myślistwem i rybołówstwem. Ich społeczna struktura oparta była na związku klanowym i rodzinnym. Byli społecznością o charakterze migrującym. Z tego właśnie powodu Fang nie wykształcili tradycji tworzenia domowych relikwiarzy. Wręcz przeciwnie. W latach 1920-1930 stworzyli przenośne relikwiarze. Relikwiarze te podobnie jak praktykowany przez nich kult bieri, oparty na wierze w moc sprawczą przodków są najbardziej charakterystycznymi elementami kultury i sztuki Fang. Relikwiarze bieri lub samodzielne figurki przodków są karmione ryżem by zapewnić sobie przychylność duchów. Można je podzielić na trzy grupy:

- Głowy z długimi nogami
- Torso
- Pełne postaci siedzące bądź stojące

Wykonywane z dość dużym stopniem schematyzacji oraz delikatnością obłych płaszczyzn. Charakterystyczne jest ułożenie dłoni, zwykle w okolicach brzucha i złączonych, czasem trzymających w dłoniach jakiś przedmiot. Warto zwrócić uwagę na cylindryczną formę pępka. Ich proporcje przypominają noworodki. Jest to znak rozwoju pojedynczej osoby lub społeczności; od nowonarodzonych przez żyjących po przodków. W pojemnikach zwykle znajdują się szczątki szczęk, czaszek lub mniejsze kostki.

Figurki bieri, które są przeznaczone dla społeczności są używane w ważnych sytuacjach (zmiana lokacji wioski, posianie plonów, palawerów lub przed wielkimi polowaniami i wojną (Należy zaznaczyć, że pojemnik stanowi jedność z prochami przodków. Jeśli zostaną one rozdzielone wtedy tracą swoją magiczną moc.). Rytuałom przy ich użyciu zwykle towarzyszą modły, wota dla przodków (nacieranie magicznymi proszkami i malowanie) oraz spożywanie wina palmowego (w dzisiejszych czasach mogą to być inne alkohole). Najnowszym sposobem używania bieri jest wykorzystywanie go podczas wyborów. Głowę figurki naciera się wtedy specjalnymi olejkami by wesprzeć w ten sposób swojego kandydata lub po jego wyborze zapewnić mądre decyzje. Bieri są również używane do rytuałów o charakterze medycznym oraz ceremonii związanych z inicjacją młodych chłopców podczas festiwalu o nazwie so.

Ważnym typem masek Fang jest ngontang. Maską tą, zwykle hełmowa z wydatnym czołem, przedstawia młodą dziewczynę. Często jest ona wyposażona w rogi co nawiązuje do antylopy i jej związkami z siłami witalnymi.

Fang słyną również z wytwarzania harf o kształcie figuralnym, masek prezentacyjnych umieszczanych na ramionach, łyżek, grzebieni i przedmiotów codziennego użytku.

Opracowanie: Dr Dariusz Skonieczko

Historia/Prowienienca:

Kolekcja - Rudolf Steinmann

Kolekcja - Ryszarda i Joanny Stolarskich – zakupiony w 2023.

Wiek – około 1950 r

info@africanart.gallery

© Ryszard Stolarski TRIBAL ART. Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część niniejszej publikacji, w tym układ graficzny, tabele i ilustracje, nie może być reprodukowana, przechowywana w systemach udostępniania ani rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i jakimikolwiek środkami (elektronicznie, mechanicznie, fotograficznie, nagraniowo lub w inny sposób) bez uprzedniej pisemnej zgody wydawcy, z wyjątkiem przypadków dozwolonego użytku określonych w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Cytowanie krótkich fragmentów do celów naukowych i dydaktycznych dozwolone z podaniem źródła. Prawa do ilustracji przysługują ich autorom.

The Joanna and Ryszard Stolarski Collection

Exhibit KSR 90

Name - Ngil

Origin - Gabon

People/Ethnic Group - Fang

Material - Wood, natural patina

Technique - Sculptural

Height - 59 cm

This Fang mask was created for a secret society called ngil (gorilla). It is used during the induction ceremonies and the execution of criminals. These ceremonies always take place after dark, lit by torches. It is easily recognizable because the facepiece is shaped like a heart painted white and surrounded by a black border. The white color protects against evil magic. On the forehead are semicircles representing contact with the ancestral world. The scarifications on the Polik are most likely a personal characteristic of a deceased ancestor, their clan designation, or a symbol of tears.

The Fang people, numbering approximately 800,000, inhabit Cameroon, Equatorial Guinea, and Gabon. They settled in the region about 150 years ago. The Fang were primarily hunters and fishers. Their social structure was based on clan and family ties. They were a migratory society. For this reason, the Fang did not develop a tradition of creating home reliquaries. Quite the opposite. In the 1920s and 1930s, they created portable reliquaries. These reliquaries, like the Bieri cult they practiced, based on a belief in the causative power of ancestors, are the most characteristic elements of Fang culture and art. Bieri reliquaries, or independent figurines of ancestors, are fed rice to ensure the favor of the spirits. They can be divided into three groups:

- Heads with long legs
- Torso
- Full figures, sitting or standing

Crafted with a relatively high degree of schematization and the delicacy of their rounded surfaces. The position of the hands is characteristic, usually around the abdomen and joined together, sometimes holding an object. Note the cylindrical shape of the navel. Their proportions resemble those of newborns. This signifies the development of an individual or community; from newborns to the living to ancestors. The containers usually contain remains of jaws, skulls, or smaller bones. Bieri figurines, intended for the community, are used in important occasions (changing the location of the village, sowing crops, palaver, or before major hunts and wars. (It should be noted that the container is one with the ashes of the ancestors. If they are separated, they lose their magical power). Rituals using them are usually accompanied by prayers, votive offerings to the ancestors (rubbing with magical powders and painting), and the consumption of palm wine (in modern times, other alcoholic beverages can be used). The latest way of using bieri is during elections. The head of the figurine is then rubbed with special oils to support the candidate or, after their election, to ensure wise decisions. Bieri are also used for medicinal rituals and ceremonies related to the initiation of young boys during the festival called So.

An important type of Fang mask is the ngontang. This mask, usually a helmet with a prominent forehead, depicts a young girl. It is often equipped with horns, which refers to the antelope and its connections with vital forces.

The Fang are also famous for crafting figurative harps, presentation masks worn on the shoulders, spoons, combs, and everyday objects.

Prepared by: Dr Dariusz Skonieczko

History/Provenance:

Collection - Rudolf Steinmann

Collection - Ryszard and Joanna Stolarski - purchased in 2023

Age - circa 1950

info@africanart.gallery

© Ryszard Stolarski TRIBAL ART. All rights reserved. No part of this publication, including the graphic layout, tables, and illustrations, may be reproduced, stored in a retrieval system, or distributed in any form or by any means (electronic, mechanical, photographic, recording, or otherwise) without the publisher's prior written consent, except for cases of fair use as defined in the Copyright and Related Rights Act. Quoting short excerpts for research and teaching purposes is permitted, provided the source is acknowledged. Copyright for illustrations remains with their authors.